
ISTRAŽNA PSIHOLOGIJA KAO OKVIR ZA PRIMJENU PSIHOLGIJSKIH ZNANJA I VJEŠTINA U PROCESU KRIMINALISTIČKOG ISTRAŽIVANJA

INVESTIGATIVE PSYCHOLOGY AS A FRAMEWORK FOR APPLYING PSYCHOLOGICAL KNOWLEDGE AND SKILLS IN CRIMINAL INVESTIGATION PROCESS

Irma Deljković, Adnan Fazlić

Sažetak

Rad razmatra specifičnosti istražne psihologije kao naučne discipline koja implicira koherentan konglomerat psihologijskih i kriminalističkih znanja i vještina aplikabilan u različitim stadijima procesa kriminalističkog istraživanja, a čiji primarni cilj jeste unaprjeđenje efikasnosti i efektivnosti kriminalističkog postupanja. Uzimajući u obzir činjenicu da osnovu procesa kriminalističkog istraživanja čine opažanje, prikupljanje i evaluiranje kriminalističkih informacija (kriminalističko razmišljanje) te donošenje odluka na osnovu istih, evidentno je da znanja i vještine iz oblasti psihologije imaju par excellence značaj za kriminalističke operativne i istražne procedure. Shodno tome, u fokusu rada su tri široke oblasti kriminalističke djelatnosti u kojima psihologijska znanja i vještine imaju najveći značaj: (1) ispitivanje načina i obrazaca vršenja kriminalnih aktivnosti i razjašnjavanje njihove povezanosti sa psihološkim i socijalnim karakteristikama učinitelja krivičnih djela, koje se naziva i kriminalističko profiliranje; (2) analiza procesa istraživanja krivičnih djela, obuhvatajući operativno-taktičku i istražnu komponentu kriminalističke djelatnosti; te (3) procjena kriminalističkih informacija i unaprjeđenje procesa utvrđivanja činjeničnih okolnosti koje direktno ili indirektno utječu na postojanje krivičnog djela i učinitelja. S obzirom da navedeno područje kriminalističke teorije i prakse nije dovoljno elaborirano u akademskim okvirima na regionalnom nivou, cilj rada je objasniti značaj primjene psihologijskih znanja i vještina u procesu kriminalističkog istraživanja. Pored toga, teorijski postulati sadržani u ovom radu trebaju poslužiti kao osnov za konceptualiziranje novih istraživačkih pitanja koja razmatraju primjenu psihologijskih znanja i vještina u procesu kriminalističkog istraživanja.

Ključne riječi: *istražna psihologija, kriminalističko istraživanje, kriminalističko razmišljanje, kriminalističko profiliranje.*

Abstract

Work considers features of investigative psychology as a scientific discipline which implies a coherent conglomeration of psychological and investigative knowledge and skills in different stages of criminal investigation process, whose main aim is improving efficiency and effectiveness of a criminal investigation activities. Considering the fact that the observation, gathering and evaluation information (investigative reasoning), as well as information based decision making, constitute the basis of the criminal investigation process, it is obvious that psychological knowledge and skills have par excellence significance for the operational and investigative procedures. Therefore, the focus of this work is on three broad areas of criminal investigation in which psychological knowledge and skills have the greatest significance: (1) examination of styles and patterns of criminal activities and unravelling their relation to offenders' psychological and social characteristics, sometimes referred to as criminal profiling; (2) analysis of criminal investigation process itself, including its operational and investigative components; and (3) assessment of information and improving the process of establishing the facts that directly or indirectly indicate the existence of crime and perpetrator. Given that the mentioned theoretical and practical field of criminal investigation is not sufficiently elaborated within the regional academic framework, the aim of the work is to explain the importance of application of psychological knowledge and skills in criminal investigation process. Furthermore, theoretical postulates presented in this work should serve as a basis for conceptualizing a new research topics which consider the application of psychological knowledge and skills in criminal investigation process.

Keywords: *investigative psychology, criminal investigation, investigative reasoning, criminal profiling.*

Podaci o autorima

Ime i prezime autora: Irma Deljković

Institucija: Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
Univerziteta u Sarajevu

Kontakt telefon: +387 (0)33 561 256

E-mail adresa: ideljkic@fkn.unsa.ba

Ime i prezime koautora 1: Adnan Fazlić